

Ühiskondlik valmisolek ja kriisiolukordade juhtimine haavatuse analüüsi abil

Dr Kati Orru

Dr Sten Hansson

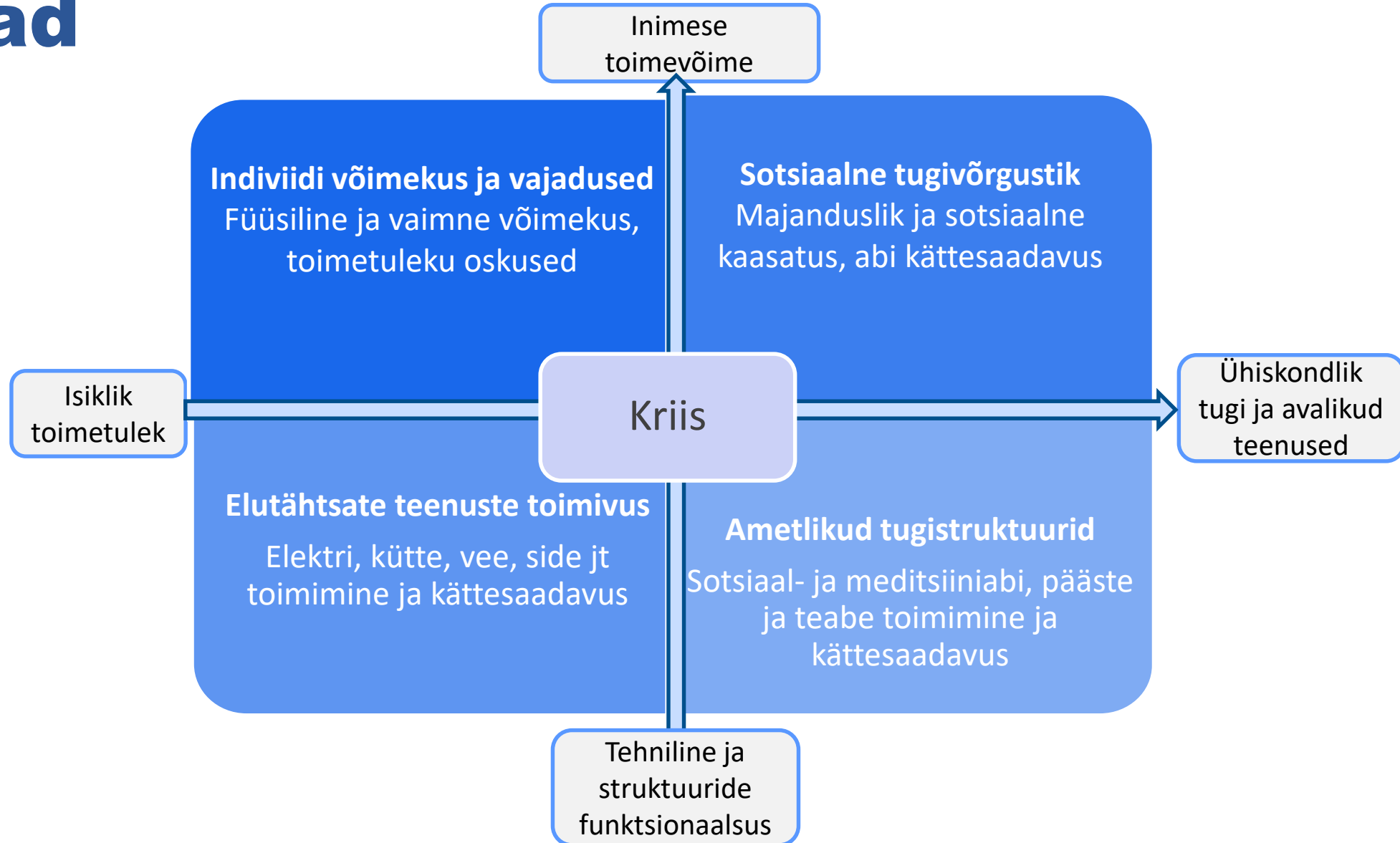
Kristi Nero

15.03.2024

Haavatavus kriisides

- Mis teeb inimese haavatavaks kriisis?
- Kuidas tuvastada kriisis abivajajaid arvestades eelnevaid riskitegureid ja võimalikke kriisis kujunevaid haavatavusi riskianalüüsidest?
- Kuidas saaks andmestikke (rist)kasutades täpsustada võimalike abivajajate hulka ja paiknemist?

Haavatavuse allikad

KRIIS

OLUKORRA KAARDISTUS

1. Otsene oht
2. Tõrked tugistruktuuride toimimises: taristu, meditsiin, sotsiaalkaitse, pääste, turvalisus
3. Kommunikatsioonitõrked

KES ON MÕJUTATUD?

Rühmad, kes on haavatavad oma tervise, elutingimuste, oskuste või hoiakute tõttu

VÄLJUND KRIISIHALDAJATELE

- Kui kiiresti on abi vaja?
- Millist tüüpi abi on vaja?
- Kes peaks aitama?

Kriisihaavatavuse hindamisraport: pensionide väljamaksmise viibimise juhtum

HAAVATAVUSRAPORT

Aljona Raja: Meditsiin, BPW Consulting
Raasiku vald, Harju maakond

ESITATUD: 13.03.2024 13:45:17

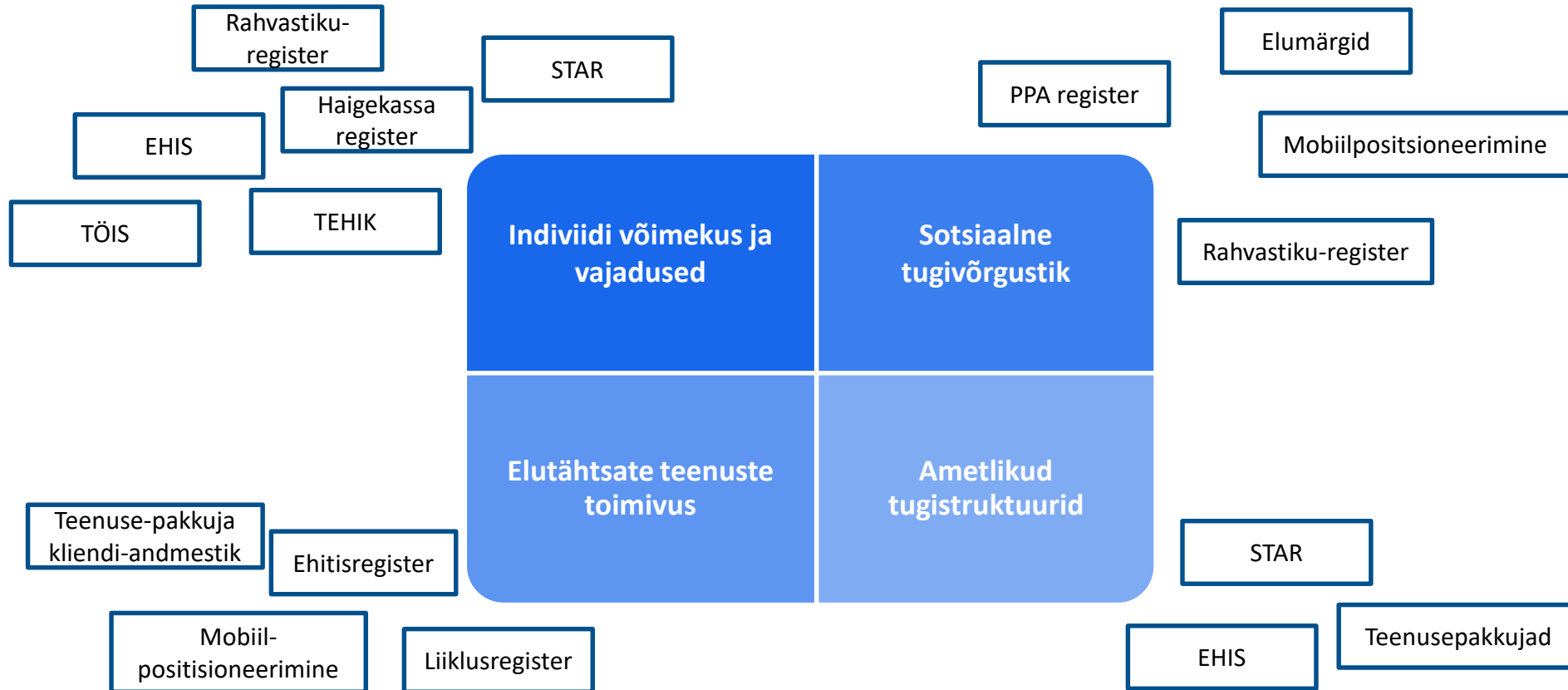

TAGASI

Otsene oht elule või tervisele	Oht elutähtsa(te) teenus(t)te katkemise tõttu	Oht meditsiini-abi häirituse tõttu	Oht sisejulgeoleku teenuste häirituse tõttu	Oht sotsiaalkaitse teenuste häirituse tõttu	Ei saa vajadusel kutsuda abi	Ei saa hoiatusi/ juhiseid kätte	Ei saa hoiatustest/ juhistest aru	Ohustatud kahjuliku väärinfo, petuskeemide või ahistamise tõttu	Kuivõrd ohtlik on olukord neile inimestele? ↑	Millist abi on neil inimestel vaja?	Kes peaks abi osutama?
EELNEV KÕRGENENUD TERVERISERISK Eluliselt tähtsa ravimivajadusega inimesed Ravimi võtmata jätmisel võib tervise seisund märgatavalt halveneda või elu ohtu sattuda. Hädaolukorras võib esineda probleeme ravimitarne ja -varustusega, mistõttu on sihtgrupp väga haavatav											
✓		✓		✓				✓	KOHE	Meditsiiniline abi, Materiaalne abi, Psühho-sotsiaalne abi, Teave	KOV, Ravimite kätte saamiseks EMO abi, SoM kujundab poliitika, kujundab meetmed üle eesti ühte moodi
EELNEV KÕRGENENUD TERVERISERISK Sõltuvuses (alkohol, narkootikumid, digi-) Aktiivse sõltuvushäirega inimesed ei pruugi olla motiveeritud hädaolukorras oma baasvajadusi rahuldama, end infoga kursis hoidma või ametlike juhiseid järgima. Sõltuvusravi saavate inimeste jaoks võib ravi hädaolukorras katkeda, suureneb oht üledoosideks											
✓				✓	✓	✓	✓	✓	24 TUNNI JOOKSUL	Politsei, Psühho-sotsiaalne abi, Teave	KOV, varjupaigad
EELNEV KÕRGENENUD TERVERISERISK Dementsuse, intellektipuude või muu olukorrast arusaamist ja sellele reageerimist takistava seisundiga inimesed Võib esineda probleeme mälu ning koha-, enese- ja ajatajuga. Võib esineda raskusi instruksioonide järgimisel või abivajadusest teada andmisel. Asutuste töötajad ei pruugi end nende inimeste jaoks arusaadavalt väljendada.											
										Psühho-sotsiaalne abi,	

Väljavõtte kriisiõppuse platvormilt haavatavuse hindamise tulemist

Andmeallikad haavatavuse kohta

TÜ riski ja kerksuse uurimisrühm

What makes individuals fall through the safety nets during disasters?

<https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S2212420923003540>

The engagement of informal volunteers in disaster management in Europe

<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S221242092200632X?via%3Di%3Dhub>

Communication-related vulnerability to disasters

<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S2212420920314333>

COVID-19 information disorder

<https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/13669877.2020.1871058>

Imagining and assessing future risks

<https://onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1111/1468-5973.12436>